

Győztek az igenek, de érvénytelen a szavazás

Jócskán elmaradt a családról szóló referendum részvételi aránya az érvényességi küszöbötől

Hiába győztek elsősorban arányban az igenek. Mivel a választópolgárok alig több mint 21 százaléka voksolt a szükséges legalább 30 helyett, érvénytelen a család fogalmának pontosításáról szóló alkotmányos népszavazás.

Elbukott a család meghatározásának pontosításáról szóló népszavazás: hiába hosszabbította meg kétnaposra a szavazás időtartamát a kormány, még így is csupán a választópolgárok kevesebb mint 22 százaléka járult az urnához, a vasárnap este kilenc órai urnazárásig, így nem volt meg a referendum érvényességéhez szükséges 30 százalékos részvételi arány. A Központi Választási Bizottság (BEC) adatai szerint urnazáráskor csupán 21,08 százalékos volt a részvétel, míg a szavazatok teljes feldolgozottsága után ez 21,1 százalékra módosult. A közzétett adatok szerint mind a 19 040 szavazókörzetben sikerült megszámolni a szavazatokat. A 18 279 011 szavazati joggal rendelkező személy közül 3 857 308-an jelentek meg az urnánál, ami 21,40 százalékos részvételnek felel meg. Az érvényes népszavazáshoz legalább 30 százalékos részvételi arány lett volna szükséges. A hagyományos család alkotmányba iktatása mellett szavazott 3 531 732 személy, ami az igen szavazatok 91,56 százalékos többségét jelenti. A nem voksok száma 249 412 volt, ami 6,47 százaléknak felel meg. Emellett 76 114 érvénytelen voksot is számláltak.

A részvételi arány Románia 41 megyéje közül egyedül a moldvai Suceava megyében haladta meg a 30 százalékos, ezt Dâmbovița és Bihar követi. A két székely többségű megye a sereghajtó a részvételi listán: Hargita megyében a jogosultak 11,12 százaléka, Kovászna megyében pedig 8,5 százaléka járult az urnához. A két székely megye után Tulcea megyében éltek a legkevesebben szavazati joggal.

Koalíció a családról: legközelebb sikerül!

Az urnazárást követően, amikor már biztossá vált a referendum kudarca, Mihai Gheorghiu, a népszavazást kezdeményező Koalíció a családról nevű ernyőszerződés vezetője igyekezett az eredmény pozitívumait látni. Mint mondta, a genderideológia elleni küzdelem folytatódik, mivel négy millió polgár véleményét nem lehet semmi bevenni. Szerinte akkor is elsősorban a szavazatok száma, ha nem sikerült elérni a népszavazás érvényességéhez szükséges hatmillió voksot. „Bár célunk nem teljesült, nem sikerült módosítani az alkotmányt, ez a szavazás megmarad e társadalom, e nemzet történelmében. Legközelebb majd sikerülni fog, mert románok milliói fontosnak tartják megvédeni azt, ami természetes, amit kaptunk, és amit hátra akarunk hagyni” – fogalmazott Gheorghiu.

Hátul kullogók. A népszavazáson a legalacsonyabb részvételi aránnyal a székely megyék rendelkeztek

Codrin Ștefănescu, a referendum mellett kiálló, a kormány vezető erejét adó Szociáldemokrata Párt (PSD) helyettes főtitkára szerint a referendument az ellenzék és Johannes elnök bojkottálta, félretájékoztatta a lakosságot, ám az emberek ennek ellenére is nagy számban jelentek meg az urnánál. Cătălin Rădulescu PSD-s képviselő keresetlenebbül fogalmazott: megharagudott a román népre, valamint az ortodox egyházra, amiért az nem tudott mozgósítani. Robert Negoită, Bukarest III. kerületének PSD-s polgármestere viszont Liviu Dragnea pártelnököt bírálta, amiért az nem ismerte fel a polgárok igényeit, amikor kiállt a népszavazás mellett. Együttel ferrotta, hogy számos más, a polgárok számára kedvező célra fel lehetett volna használni a referendumra költött mintegy 40 millió eurót. Claudiu Manda PSD-s szenátor viszont jelezte: az érvénytelen népszavazás nem a kormány vagy a PSD kudarca.

Călin Popescu-Tăriceanu, a kisebbik koalíciós párt Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE) elnöke a lakosság érdektelenségét emelte ki. Megjegyezte, semmiféle elemzést nem végzett ezzel kapcsolatban, ugyanis nem a párt szervezte a referendumot.

Az ellenzék a PSD-t okolja, belvíta a liberálisoknak

Ludovic Orban, a népszavazást amúgy támogató ellenzéki Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke szerint az alacsony részvételnek az oka az, hogy Liviu Dragnea, a PSD elnöke kisajátította a referendumot. Orban kifejtette, sokan azért nem jelentek meg az urnánál, hogy ezzel „adjanak egy pofont Dragneának, vagy elkerüljék azt a helyzetet, hogy szíveséget tegyenek neki”.

A pártan belül egyébként belső konfliktust gerjesztett, hogy az elnökség beállt a referendum mögé. A PNL több vezető politikusa bírálta a párt vezetőit, mondván: azok olyan kalandorpolitikát folytattak, amelylyel elszakították a pártot a liberális szavazók 70 százalékától, nem az egységet, hanem a megosztást, nem a korszerűséget, hanem a retrográd

politikát képviselik. Orban reakciójában arról beszélt: szívesebben vette volna, ha párttársai inkább a PSD „szánalmas kudarcáról” beszélnek.

Dan Barna, a szintén ellenzéki, de a népszavazást ellenző Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) elnöke arról beszélt: a referendum utáni Románia a 21. század Romániája. Szerinte a hétfői Románia pontosan megegyezik a pénteki, népszavazás előtti Romániával. Együttel a kormány lemondását követelte, amiért az kidobott 40 millió eurót az ablakon.

Traian Băsescu, a Népi Mozgalom Párt (PMP) tiszteletbeli elnöke szerint a sikertelen referendum annak a bizonyítéka, hogy a Román Ortodox Egyház–Szociáldemokrata Párt (PSD) páros nem képes irányítani a népakaratot.

A három erdélyi magyar pártvezető a népszavazás eredményéről

„A választópolgárok nem tekintették olyan fajsúlyos problémának a család meghatározását, amit most alkotmánymódosítással kell megoldani” – Kelemen Hunor szerint ez lehet az egyik magyarzata a hétfői, érvénytelennek bizonyult népszavazáson tapasztalt távolmaradásnak. A tanulság pedig az, hogy ennél sokkal fontosabb dolgokra kellene figyelnie az ország vezetésének.

Az RMDSZ elnöke lapcsoportunk megkeresésére hangsúlyozta: a referendum előtt mindkét oldal „hihetetlen módon manipulált”, butaságokkal riogattak, ésszerű érvelésre, korrekt racionális vitára nem volt lehetőség, így ez is összezavarta az embereket. Sokan felvetették,

A társadalmi értékről mondott véleménye lehetősége nem mozgósította az embereket, mert az elmúlt 29 évben a politikum a „zsákmányelosztásra” szocializálta a választópolgárokat – mondta megkeresésünkre Szilágyi Zsolt.

Az azonos neműek jogaiért küzdő ACCEPT nevű szervezet üdvözölte a népszavazás kudarcát, úgy vélte, hogy a referendum bojkottjára való felhívással a kezdeményezők megmutatták, hogy demokratikus Romániát akarnak, ahol a tisztelet, az egyenlőség és a jóérvényes irányítja a társadalmat. Asztalos Csaba, az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) szerint alázattal és tisztelettel el kell fogadnunk a referendum eredményét, és a népszavazás lezárásával véget kell vetni a gyűlöletbeszédnek és a manipulációknak. „Jogi szempontból nem változik semmi: az alkotmány most sem engedélyezi az azonos neműek házasságát” – írta Asztalos Csaba a Facebookra.

A Román Ortodox Egyház patriarchátusa szerint a népszavazás lehetőséget biztosított arra, hogy kiderüljön, mennyire szekularizált a romániai társadalom, a polgárok hozzáállását pedig tiszteletben kell tartani, és ki kell elemezni.

hogy e kérdésnek a rendezése nem a politikum feladata, de a parlamentnek kezdenie kellett valamit egy olyan polgári kezdeményezéssel, amely mellett hárommillió aláírásgyűlt össze – mondta a szövetségi elnök. Kelemen Hunor hozzátette, szeptemberben még nem hitte el, hogy októberben valóban kiírják a referendumot, és ilyen rövid idő alatt meg tudják szervezni. Emlékeztetett: az RMDSZ hivatalos, illetve az ő személyes álláspontja is, hogy a szavazati joggal élni kell. Mondhatsz igent vagy nemet, de implikálódás nélkül nincs demokrácia. Következőtösen részvételre biztattunk, ám mindenkinek a lelkiismeretére bízunk a döntést, hiszen az erdélyi magyarság opciói sokfélék. Ebbe az is belefért, hogy a szövetségen belül különböző érvelések hangzottak el” – fogalmazott Kelemen Hunor.

Az RMDSZ elnöke ugyanakkor elhibázottnak tartja, hogy 1991-ben az alkotmányban összemosták a családot és a házasság intézményét,

„elkövették az eredendő bűnt”, 2009-ben pedig a polgári törvénykönyv ezt fokozta, még inkább megosztva a társadalmat. Hozzátette, érdemben kell foglalkozni a civil partnerség intézményével megteremtve a lehetőséget azok számára, akik a mostani jogszabályok szerint valamilyen oknál fogva „kimaradnak” a házasság intézményéből.

Biró Zsolt, a Magyar Polgári Párt elnöke szerint el kell gondolkodni az eredményen, hiszen amikor amúgy is válságban van a család intézménye, a keresztény értékrend, az egyházak, a közösség vezetőit is figyelmeztették a választópolgárok a távolmaradásukkal. Az MPP vezetője lapcsoportunknak úgy fogalmazott, az érvénytelen népszavazás nem kérdőjelezi meg a család intézményét vagy annak szerepét a társadalom felépítésében. Kereszténydemokrata ideológián alapuló pártként nekünk a jövőben is el kell követnünk mindent, hogy felhívjuk a figyelmet a nyílt társadalmat agresszíven hirdető veszélyekre, arra, hogy a liberalizmus nem azonos a szabadossággal” – szögezte le a polgári párti politikus. Az MPP-elnök úgy véli, a referendum legnagyobb vesztese az ortodox egyház, és nem tartja szerencsésnek, hogy a politikai pártok egymásra mutogatnak. Ennek szerinte a „belmagyar politikában” sincs értelme, bár az MPP egyértelműen állást foglalt, beszélt a kampányba, míg az RMDSZ ezt csak „fél szájjal tette”.

A pártelnök lapunknak rámutatott, a referendumot megelőző agresszív negatív kampány is azt eredményezte, hogy a választók azt üzenték, nem kérnek ebből. „Sajnálatos, hogy a polgári törvénykönyvbe foglaltak alkotmányos megerősítése elmarad, hiszen a polgári törvénykönyvet egyszerű parlamenti többséggel lehet módosítani, a különböző kormányzatok előszeretettel nyúlnak a sürgősségi kormányrendeletekhez. Az alkotmányos garancia megakadályozta volna, hogy egy kormány esetleg brüsszeli megrendelésre hozzanýúljon a család meghatározásához, annak törvényi szabályozásához” – mondta Biró Zsolt.

A társadalmi értékről mondott véleménye lehetősége nem mozgósította az embereket, mert az elmúlt 29 évben a politikum a „zsákmányelosztásra” szocializálta a választópolgárokat – mondta megkeresésünkre Szilágyi Zsolt. Az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke felidézte: a kormánypártok rátelepedtek a referendumra, majd a „brüsszeli fenyegetés után behúzták a kéziüket”. Ugyanakkor a népszavazás során technikailag is rosszul tették fel a kérdést, ez sem ösztönözte a részvételt. Szilágyi Zsolt szerint a magyar közösség nem érezte magáénak a kérdést. Az is zavaró lehetett a választópolgárok számára, hogy míg a történelmi egyházak, az MPP és az EMNP egyértelműen igent és részvételre mozgósított, az RMDSZ azt mondta, mindenki szavazzon, ahogy akar. Az EMNP elnöke hangsúlyozta: a polarizáltság, a kampányban felcsapó indulatok rávilágítottak arra, hogy Romániában rendezni kell a bejegyzett élettársi viszony intézményét, erre társadalmi igény mutatkozik.